

har givet os et Slags Udflugt til, at Borger- og Almueskolevæsenet tages under Overtøvelse i det Hele, og at der skal fremlægges en Plan til dets Ordning. Jeg tror nu, at man ikke handler rigtigt i at adskille Planen for det lærde Skolevæsen fra Planen for Almueskolevæsenet; det er vist rettest paa eengang at tage Hensyn til begge Dele, da de paa mange Maader gribe ind i hinanden, og det foreskommer mig, at vi ikke bør fatte Beslutning om Kolding Skoles Nedlæggelse, førend en saadan Plan foreligger; hvis man saa nedlagde den, kunde man bruge Pengene til en Realskoles Oprettelse. For 10 Aar siden blev Skolen fornyet og fik en mere tidsvarende og bedre udstyret Skikkelse; nu tales der om at nedlægge den, og om 10 Aar vil det maaskee stille sig saaledes, at man indseer, at man har forhastet sig, saa den maa oprettes igjen. Hvorfra vil man da hente Midlerne dertil? Jeg veed nok, at flere ærede Rigsdagsmænd ville henvise til den private Skoleindustrie, men dette vilde være saare misligt i et Land, der befinder sig i Jyllands nærværende Forfatning; thi Trangen til Oplysning maa være meget stærkere, førend Private kaste sig ind paa saadanne Foretagender. Jeg skal blot i denne Henseende bede bemærket, at her i Kjøbenhavn, hvor der dog er en tæt samlet Befolkning og derfor en stærkere Trang til Oplysning, der begyndte, saavidt jeg veed, Private først i Slutningen af det forrige Aarhundrede at træde i Concurs med det lærde Skolevæsen. Af disse mine anførte Grunde er jeg saa fri at opfordre det ærede Thing til ikke at stemme for Nedlæggelsen af Kolding Skole.

Jørgensen: Det er jo en vanskelig Sag at tale for Kolding Skoles Bibeholdelse, da hele Udvalget er derimod, men jeg synes dog ikke ganske at kunne lade være at tale imod dens Nedlæggelse, naar man tager Hensyn til den Adresse, der er tilsendt os fra Koldingby, og hvori der blandt Andet er anført den Grund, naar der er Tale om, hvorvidt der skal nedlægges nogen lærd Skole i Jylland, at, skjøndt Skolernes Antal med Hensyn til Folketallet er stort i Sammenligning med Dérne, saa er dette

derimod ikke Tilfældet med Hensyn til Størrelsen, da Dérne have en lærd Skole for hver 32 Kvadratmiil, hvortilmod Jylland kun har een paa hver 64 Kvadratmiil; altsaa med Hensyn til Udstrækningen kun halv saamange. Som et Beviis paa, at Kolding føler Interesse for at beholde Skolen, har den jo sammenstødt 7000 Rb., som er bestemt til Skolen, naar Byen maa beholde den, og idag har jeg modtaget et Brev fra Kolding By, hvori der staar, at Indsamlingen af Pengebidrag fra Landet for Kolding lærde Skole er i fuld Gang, og hvem veed, om Summen maaskee kunde løbe op til det Dobbelte, saa der kunde blive at tilflyde 14,000 Rb. Jeg veed nu ikke, om de andre Byer, hvis Skoler der ogsaa har været Tale om at nedlægge, navnlig Horsens og Randers, vise en saadan Interesse, at de ere villige til at give saadanne Tilskud, og, da disse Byer jo ere større, maatte Tilskuddet næsten være dobbelt saa stort for at svare til det, den lille By Kolding tilbyder at yde. Naar der i Motiverne til Lovudkastet anføres, at Horsens og Randers skulde være fremadfriddende, og at de af den Aarsag skulde beholde deres Skoler, hvorimod man skulde nedlægge Kolding Skole, saa skal jeg oplyse, at Kolding By, uagtet den er lille, er gaaet temmelig rask frem. I 1850 havde den nemlig 2,865 Indbyggere, og i 1855 har den 3,525, hvilket altsaa er en Tilvæxt af 660, eller over 20 pCt. Der er især en Ting, som jeg synes taler meget for, at man ikke nedlægger Kolding lærde Skole, og det er, at der ved en af de følgende Sager paa Dagsordenen foreslaaes at anvende store Summer til Opførelsen af nye Skoler i Randers og Horsens, og, da der endog har været filltet Vændingsforslag, der rigtignok ere blevene tagne tilbage, men som gif ud paa disse Skolers Nedlæggelse, saa synes jeg rigtignok, at vi bør vente med at nedlægge Kolding Skole, til det bliver klart og afgjort, om vi ville nedlægge Horsens og Randers Skoler, eller ikke, for at vi ikke bagefter skulle komme i den Forlegenhed, hvori vi nu ere, idet vi først have opbygget en Skole, der har kostet overmaade mange Penge, og bagefter lægge den ned. Udvalget har foreslaaet, at der skal anvendes en betydelig Sum til Horsens Skole,